

ת"פ 49243/11/16 - מדינת ישראל נגד מרדכי לייבל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 49243-11-16 מדינת ישראל נ' לייבל

בפני כב' השופט אילן סלע
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ע"י עו"ד תמר איבלמן
נגד

הנאשם מרדכי לייבל
ע"י ב"כ עו"ד עדן פוליטקין

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של פגיעה בפרטיות לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 ובצירוף סעיף 2(1) לחוק וסעיף 2(4) לחוק.

2. לפי המתואר בכתב האישום, בתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה, החליטה גב' א' מ' י' (להלן: "א'") לצאת בפרסומים שונים נגד מי ששימשה במועד ביצוע העבירות כעובדת סוציאלית ראשית לחוק אימוץ במשרד הרווחה (להלן: "המתלוננת"). נטען כי, א' הכינה מספר רב של כרזות אשר הנאשם סייע לה בניסוחן. במרכזן של הכרזות הודבקה תמונה של המתלוננת בתוך סמל של גולגולת ועצמות, ובסמוך לתמונה נכתב, בין היתר, כי המתלוננת (תוך ציון שמה) "היא בעלת התמחות בניתוק ילדים מהוריהם". בהמשך פרטה א', כי ילדתה נותקה ממנה בשל "פשעיה" של המתלוננת. בהמשך כתבה א': "אני אם שכולה לילדה חיה - הילדה שלי לא בזרועותי האהובות. והכל כפי הנראה בגלל סחר בילדים, רשעות אטימות ורוע לב של משרד הרווחה בכלל ושל המתלוננת (באזכור שמה) בפרט. לכן אם אתם רואים אותה בסביבה ו/או על יד ילדיכם - הייתי מציעה לכם לברוח ממנה כמו מאש אם חיי ילדיכם חשובים לכם". ובהמשך: "לאחר שהמתלוננת (באזכור שמה) תחטוף לכם את הילדים, אתם לא תקבלו אותם לעולם מכיוון שבתי משפט לנוער ומשפחה מכסים על פשעיהם של פקידי אימוץ ופקידי סעד".

3. סמוך לאחר מכן, שלחה א' את הכרזות לנאשם ובקשה ממנו לתלות אותן בסמוך לביתה של המתלוננת. בתאריך 6.11.14 בשעה 23:00, הגיע הנאשם, בליווי אישה נוספת שזהותה אינה ידועה למאשימה, לרחוב בו גרה המתלוננת במבשרת ציון. הנאשם תלה, כך נטען, מספר רב של כרזות בסמוך לביתה של המתלוננת, במקומות גלויים ובולטים כמו למשל: על שמשות מכוניות, על קירות, גדרות ועמודים. במעשיו אלה, כך נטען, פגע הנאשם בפרטיותה של המתלוננת, ללא הסכמתה.

4. להשלמת התמונה יצוין, כי בכתב האישום יוחסו לנאשם גם ארבע עבירות של העלבת עובד ציבור לפי סעיף

288 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; ושלוש עבירות של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(ב) לאותו חוק. בהכרעת הדין מיום 24.03.19 זוכה הנאשם מהעבירות של העלבת עובד ציבור, ומשתי עבירות של הפרת הוראה חוקית. הוא גם זוכה מהעבירה של פגיעה בפרטיות. ערעור שהוגש על ידי המאשימה כנגד הזיכוי בשאר העבירות נתקבל ביחס לעבירה זו של הגנת הפרטיות ונותר אפוא, לגזור את דינו של הנאשם בעבירה זו.

5. יצוין גם, כי העונש שהושת על הנאשם בגין העבירה של הפרת הוראה חוקית, בה הורשע תחילה, כלל שלושה חודשי מאסר על תנאי לשלוש שנים, קנס בסך של 500 ₪ ופיצוי למתלוננת בסך של 500 ₪. מדובר באותה מתלוננת כנגדה ביצע הנאשם את העבירה של הגנת הפרטיות.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים עליהם באו להגן העבירה בה הורשע הנאשם, הפגיעה בזכות לפרטיות, בכללה הזכות העומדת לכל אדם לנהל את אורח חייו בתוך ביתו כחפצו ללא שיופרע מלעשות זאת. כן עמדה על כך שבמקרה זה מדובר בפגיעה בפרטיותה של עובדת ציבור על רקע עבודתה, דבר שיש בו גם כדי לפגוע בניהולה התקין של הרשות וביכולתם של עובדיה למלא את תפקידם ללא מורא.

7. לטענת ב"כ המאשימה, מקרה זה בנסיבותיו, דורש השתת ענישה ממשית ואין די בעונש צופה פני עתיד בלבד. זאת בשל חומרת העבירה, ובשל חומרת נסיבות ביצועה, פגיעה במתלוננת בקרב בני משפחתה, חבריה והקהילה בה היא גרה. מדובר במספר כרזות רב בעלות תוכן חמור. היא שללה מתן משקל משמעותי לשיקולי השיקום, בין היתר בשל כך שהנאשם לא לקח אחריות על מעשיו וממשיך לסבור כי אין מדובר במעשה פסול. כן טענה למתן משקל להרתעת הרבים.

8. ב"כ המאשימה טענה למתחם עונש הולם הנע ממספר קצר של חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לתשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וביקשה להשית על הנאשם לצד עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות גם פיצוי למתלוננת.

9. מנגד, ב"כ הנאשם עמדה על כך שהנאשם פעל במקרה זה עבור מישהי אחרת, מתוך אמונה במאבקה. מדובר באירוע חד פעמי, כשהנאשם לא ניסח את הכרזות אלא אך תלה אותן לבקשת מנסחתן, וכשהכרזות הוסרו, הנאשם לא שב לתלותן. היא הפנתה לגזר הדין שניתן בת"פ (ת"א) 50883-12-16 **מדינת ישראל נ' כהן** (פורסם בנבו, 17.11.19), שם קבע בית המשפט מתחם ענישה בעבירה זו, בנסיבות חמורות יותר, המתחיל ממאסר על תנאי ועד למאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות, וכן הפנתה לפסיקה נוספת התומכת במתחם זה. עם זאת, לשיטתה, מקרה זה קל יותר מהמקרים שנידונו בפסיקה אליה הפנתה, ועל כן טענה למתחם המתחיל בהתחייבות ומגיע עד למספר חודשי מאסר בעבודות שירות. עוד טענה ב"כ הנאשם, כי במקרה זה מדובר במעשה שנעשה כחלק מהזכות לחופש הביטוי ולזכות המחאה בעניינים פוליטיים-חברתיים, וכפי שגם קבע בית המשפט המחוזי שהרשיע את הנאשם במסגרת הערעור, והדבר מהווה נסיבה לקולא.

10. באשר לנאשם, היא הפנתה לנסיבותיו האישיות, ולטיעונים שטענה במסגרת הטיעונים לעונש בדיון בעניין העונש לעבירה של הפרת הוראה חוקית בה הורשע הנאשם, וטענה כי יש לנהוג כך גם בעניין זה ואף למעלה מכך, שכן חלף זמן רב מאז והנאשם לא ביצע עבירה כלשהי ולא שב על מעשיו.

11. באשר לפיצוי, עתרה ב"כ הנאשם להתחשב הן בפיצוי שהושת בגזר הדין הקודם ושולם כבר למתלוננת, והן במצבו הכלכלי של הנאשם שנפגע קשות נוכח מגפת הקורונה, שהביאה לסגירת מקום עבודתו והוצאתו לחל"ת.

12. הנאשם ציין בדבריו, כי הוא ניסה לפעול במסגרת מחאתו החברתית לפי החוק, פעל לקבלת ייעוץ, ונמנע מביצוע עבירות. במעשיו כיוון רק לעזור לאחרים. הוא לא סבר כי מדובר בעבירה, ואולם הוא מכבד את הכרעת בית המשפט המחוזי, ועתה שהוא יודע כי מדובר במעשה עבירה הוא כמובן לא ישוב על כך. למעשה, הוא פעל למחות בהתאם להשקפת עולמו, והתוצאה של ניהול ההליכים כנגדו היא בראש ובראשונה הפסקת המחאה.

דין והכרעה

13. הערך המוגן בעבירה לפי החוק היא זכותו של אדם לפרטיות. כפי שציין בית המשפט המחוזי בפסק הדין בו קיבל את ערעורה של המדינה בהליך זה (ע"פ 10795-07-19), זכות זו נועדה לאפשר לפרט שליטה על חייו, ולנהל את אורח החיים שבו הוא חפץ בדל"ת אמות ביתו, ללא מפריע מבחוץ. היא גם נועדה לאפשר חיים תקינים במסגרת חברתית משותפת שבה צנעת הפרט נשמרת, לא רק למענו של היחיד אלא גם למענם של הרבים, ובכך היא משרתת גם את האינטרס של השמירה על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. במקרה זה, העבירה של הפגיעה בפרטיות הופנתה כלפי עובדת ציבור בקשר עם מילוי תפקידה הציבורי, ליד ביתה הפרטי, ועל כן יש במעשה זה כדי להביא לפגיעה בחוסנו של עובד הציבור למלא את תפקידו הציבורי לפי מיטב שיפוטו, ולהרתיע אחרים מלמלא תפקידים ציבוריים בשירות הציבורי.

14. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מכך שביצוע העבירה במקרה זה נעשה על רקע של מחאה ציבורית וכחלק מחופש הביטוי והמחאה, זכות חשובה ויסודית כשלעצמה, שיש לאזנה מול האינטרסים האמורים בדבר ההגנה על הפרטיות. חשיבותה של הזכות לחופש הביטוי והמחאה מתעצמת כאשר מדובר בביקורת על אופן פעילותו של עובד הציבור או על דרך מילוי תפקידו.

15. ויודגש, העבירה בה הורשע הנאשם עיקרה בעצם העובדה כי כיון את מחאתו לצד ביתה הפרטי של המתלוננת ולא לתוכן המחאה. באשר לתוכן המחאה, טענה המאשימה כי יש בו העלבת עובד ציבור, וטענתה נדחתה בפסק הדין של בית המשפט המחוזי. לכן, על אף שלא יכולה להיות מחלוקת כי סגנון המחאה שבא לידי ביטוי בכרזות שתלה הנאשם ראוי לכל גינוי, עיקרה של העבירה מכוון להפגנה ליד ביתה של המתלוננת, היא סגנון המחאה אשר יהא. לצד זאת, ברי כי גם סגנון המחאה הפוגעני, יש בו כדי להשליך על חומרת המעשה בנסיבותיו, שכן הנזק שנגרם למתלוננת בפגיעה בפרטיותה בשים לב לסגנון הדברים, הוא גדול יותר.

16. לכל זאת, חשיבות לא מבוטלת לעניין העונש, שכן הגם שבמקרה זה, כפי שקבע בית המשפט המחוזי, הנאשם

עבר את רף המחאה הלגיטימית, כשבנסיבות המקרה נטתה הכף אל עבר האינטרס של הגנת הפרטיות על חשבון זכות המחאה וחופש הביטוי, ואולם כפי שציין כב' השופט סולברג בע"א 8954/11 **פלוני נ' פלונית** (פורסם בנבו, 24.04.14): "העמדה הראויה אפוא בהתנגשות בין הזכויות הנדונות - דומני כי המציאות מחייבת - הריהי בחינת כל עניין לגופו, ללא הכרעה עקרונית בדבר עדיפותה של זכות אחת על פני חברתה. פגיעה קשה בחופש הביטוי תגבר על פגיעה קלה ובינונית בזכות לפרטיות; פגיעה קשה בליבת הפרטיות, תגבר על פגיעה קלה ובינונית בחופש הביטוי. כלל זה יש לפרוט לפרוטות, הלכה למעשה, כל אימת שהזכויות מתנגשות זו בזו. לא עלינו המלאכה לגמור, אך אין אנו בני חורין להיבטל ממנה". לאמור, קו הגבול אינו ברור תמיד, ועל כן גם במקום בו אזרח נטה משורת הדין ועבר אל הגבול הפלילי, יש לקחת בחשבון לעניין העונש את העובדה כי גם למשפטנים, וודאי לאזרח מן השורה, קשה לעמוד על הגבול המדויק, ואין להחמיר עמו כשסטה הימנו.

17. באשר לשאר נסיבות ביצוע העבירה יצוין, כי הנאשם תלה מספר רב של כרזות במקומות גלויים ובולטים ברחוב מגוריה של המתלוננת, ליד ביתה. תוכן הכרזות הוא קשה וכלל את תמונתה של המתלוננת ואת שמה לצד ביטויים עולבים וקשים. הכותרת "אזהרה" מחמירה את הפוגעניות שבמעשה. פוטנציאל הפגיעה שהיה גלום בכרזות אלו לפרטיותה של המתלוננת הוא רב, בפרט לו היו הכרזות נותרות תלויות זמן רב. לצד זאת, בפועל, הכרזות לא היו תלויות לאורך זמן, ולמעשה מדובר היה בכרזות שהיו תלויות מספר שעות בלילה, על אף שלא הנאשם הסירן כי אם קרוביה של המתלוננת. המתלוננת העידה בבית המשפט על התחושה הקשה, הכאב והפגיעה, שחשה כשנחשפה לכרזות ועל ההשפעה שהייתה לכך עליה באותה תקופה.

18. ב"כ הצדדים היו תמימי דעים כי קיים קושי לאתר פסיקה העוסקת במקרים דומים, כדי לגזור ממנה את הפסיקה הנוהגת במקרים מעין אלו. למעשה, ניתן להצביע על כך שבת"פ (ת"א) 50883-12-16 בעניין **כהן** קבע בית המשפט מתחם עונש הנע ממאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר לנאשם אחד ומתחם עונש הנע ממאסר על תנאי ועד 8 חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות לנאשם שני. ברי, כי מעשיו של הנאשם הראשון באותו עניין היו חמורים הרבה יותר ממעשיו של הנאשם שבפני. באותו עניין היה מדובר בריבוי עבירות שכללו הטרדה של המתלוננת באותו עניין, הן באמצעות כרזות והן באמצעות מגפון, ליד ביתה של המתלוננת וליד בית הספר בו למדה בתה של המתלוננת, תוך שהוא מתעד את המעשים בווידאו ופרסם אותם ברשת האינטרנט. בנוסף, נתחקה הנאשם באותו עניין אחר המתלוננת ומקרוביה באמצעות שיחות טלפון. עניינו של הנאשם השני באותו עניין דומה למקרה זה שבפני, שכן אותו נאשם היה שותף רק באירוע אחד של הפצת כרזות ליד ביתה של המתלוננת באותו עניין.

19. גם בת"פ (חי') 57001-09-17 **מדינת ישראל נ' אבו נאג'י** (פורסם בנבו, 4.02.20) נקבע מתחם הנע ממאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל. ברם, גם שם מדובר במקרה חמור יותר מהמקרה שבפני. מדובר היה בשני נאשמים, בני זוג גרושים, להם יוחסו עבירות רבות של פגיעה בפרטיות במסגרת ארבעה אישומים שונים, עבירות שנעברו במשותף, ושכללו איסוף מידע רפואי ואישי אודות מטופלים ממוסדות רפואיים, כל זאת עבור בצע כסף מהעברת המידע לחברות סיעוד. חרף חומרת המעשים, ביטל בית המשפט את הרשעתה של הנאשמת והשית עליה של"ץ בהיקף של 400 שעות.

20. כמו כן, ברע"פ 10259/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.06.10), הותר בית המשפט על כנו את

גזר הדין שהשית בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירה של פגיעה בפרטיות, קנס בסך 10,000 ₪ וצו פיקוח של שירות המבחן למשך שנתיים. באותו מקרה, הנאשם חדר פעם אחר פעם, לתיבת הדואר של המתלוננת ללא רשות, קרא את דברי הדואר והעביר את חלקם לאחרים, נשותיהם של גברים עמם הייתה המתלוננת בקשר, תוך שהוא מוסר להם כי בעליהן בוגדים בהן עם המתלוננת.

21. בשים לב אפוא, לכל האמור, בכלל זה, לאינטרסים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם, נסיבות ביצוע העבירה, והפסיקה הנוהגת, אני סבור כי מתחם עונש זה בנסיבותיו נע ממאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות.

22. נסיבותיו של הנאשם גם הן פורטו בגזר הדין מיום 20.05.19. הוא יליד 1970, כיום בן 50. כאמור, הוא סבר כי מעשיו נעשו בגדרי הדין ועל כן ניהל את משפטו, אך משעה שנקבע כי הוא עבר על החוק, הוא קיבל על עצמו שלא לנהוג כן בעתיד. מדובר בקבלת אחריות של הנאשם ויש לזקוף זאת לזכותו. יש גם לזקוף לזכותו, את העובדה כי הנאשם הואשם בעבירות רבות אחרות ובסופו של דבר זוכה מהן, גם במסגרת ערעור שהמדינה הגישה על הזיכוי (שהתקבל רק בקשר לעבירה של פגיעה בפרטיות). יש גם לקחת בחשבון את העובדה כי מדובר בעבירה שבוצעה לפני חמש וחצי שנים. אז, הנאשם נטל חלק מרכזי במחאה פוליטית חברתית שהתנהלה כנגד רשויות הרווחה, וכיום, הנאשם מצוי במקום אחר. צודקת הסניגורית כי מדובר בשיקום בפועל.

23. בשים לב לאמור, אני סבור כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם. באשר לפיצוי למתלוננת לקחתי בחשבון את דבריה של המתלוננת על השפעת האירוע עליה, ואת מצבו הכלכלי של הנאשם, בין היתר, נוכח מגפת הקורונה שהביאה להפסקת עבודתו ויציאתו לח"ת. יצוין כי בגזר הדין הראשון שעסק בעבירה של הפרת הוראה חוקית נפסק פיצוי למתלוננת בסך של 500 ₪, אך מדובר היה בנוגע לאירוע אחר.

אני משית אפוא, על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שלושה חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם כן יעבור עבירה לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות בתוך שנתיים מהיום.

ב. פיצוי למתלוננת (ע"ת 1) בסך של 1,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט בתוך 90 יום.

ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ב' סיוון תש"פ, 25 מאי 2020, במעמד המתייצבים.